

# CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ

Av. Özdemir ÖZOK\*

Türkiye Cumhuriyeti'nin en yüce makamı, birlik ve bağımsızlığımızın simgesi, "tüm ulusun yaşama iradesinin ifadesi" Cumhurbaşkanlığı'na yapılacak seçimler öncesi ülkemizde büyük tartışmalar yaşanmıştır. Yaşanan sürecin sonunda Sayın Abdullah Gül 11. Cumhurbaşkanı olarak seçilme ve; Türkiye Cumhuriyeti'ni "türban" dolayısıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne şikâyet etmiş aile fertleri ile, yazının yazıldığı günlerde, Çankaya'ya çıkma aşamasına gelmişlerdir. Ülkemize hayırlı olmasını içtenlikle dilerim.

Tartışmaların odağını yıllardır ülkemizde "Milli Görüş" diye tanımlanan, kendilerine daha çok dini simge ve kavramları referans alan siyaset temsilcilerinin 11. Cumhurbaşkanı adayları olmaları oluşturmuş; tartışmalar sadece siyaset alanında kalmamış, hukuksal boyutlarıyla da söz konusu edilmiştir. Tartışmalar ulusal sınırları da aşmış, pek çok yabancı bilim adamı, yazar ve siyasetçi Cumhurbaşkanı seçimi ve genel seçimler hakkında görüş belirtmişler, yorumlar yapmışlardır. Konunun ilgi uyandırması De Gaulle'ün ifadesiyle, cumhurbaşkanlığı makamının yetkilerinin ne "Sağ" a ne "Sol" a ait olmaması ve Devlet Başkanı'nın tüm ülkenin temsilcisi olup devletin "ebedi varlığını temsil" etmesinden kaynaklanmaktadır.

Bilindiği gibi tartışmalara birinci aşamada Anayasa Mahkemesi son noktayı koymuş, Cumhurbaşkanlığı seçimi için TBMM Genel Kurulu'nun 367 milletvekili ile toplanacağını hükme bağlamıştır.

Birinci aşamada, Anayasa Mahkemesi kararı dolayısıyla 11. Cumhurbaşkanı seçilemeyince erken seçim kararı alınmış, 22 Temmuz 2007

---

\* Türkiye Barolar Birliği Başkanı.

günü yapılan seçimler sonrasında yeni parlamento oluşmuştur. Seçimlerden birinci parti olarak çıkan AKP, % 47 oy oranıyla 340 sandalye elde etmiştir. Seçim sonuçları ulusal kamuoyunda olduğu kadar uluslararası kamuoyunda da değişik yorumlara yol açmıştır. Seçim sonuçlarını ve cumhurbaşkanlığı seçim sürecini, “geriye dönüş”, “karşı devrim”, “İlmli İslam Cumhuriyeti” ve “son ve büyük hesaplaşma” olarak niteleyenler bundan dolayı mutluluklarını açıkça göstermekten kaçınmamışlardır.

Seçim sırasında, AKP konuşmacıları Abdullah Gül’ün cumhurbaşkanı seçilememesini “mağduriyet” olarak nitelemişler, bunu en önemli delil olarak kullanmışlardır. Bu niteliğinden dolayı Abdullah Gül cumhurbaşkanı adayı olmasını doğal bir hak olarak kabul etmiş, parti yöneticilerinin yarı açık yarı gizli muhalefetine karşın, adaylığını sürdürmüştür.

Kayseri Milletvekili, Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Abdullah Gül, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı adayı sıfatıyla siyasi partiler ve meslek kuruluşlarını ziyaret ederek adaylığını ve bu konudaki düşüncelerini bizlerle paylaşma nezaketinde bulunmuştur.

Bu ziyaretin bilgilendirme ziyareti olduğu, istişare ve uzlaşma arama niteliği bulunmadığı açıktır. Oysa Sayın Gül büyük tartışmaların ve polemiklerin konusu olan adaylığından önce bizleri ziyaret etselerdi çok daha anlamlı ve şık olacağına içtenlikle inanmaktayım.

22 Temmuz Milletvekili Genel Seçimleri, demokrasimizin eksiklerini giderme sürecinde önemli bir aşama olmuştur. Seçime katılım konusunda yurttaşlarımızın duyarlılığı, oy verme işlemlerinin uygar bir ülkeye yakışır şekilde, sakin ve huzur içinde tamamlanması ve sonuçların kısa sürede alınması hepsinden önemlisi seçim akşamı Sayın Başbakan ve seçimin galibi AKP’nin üst düzey yöneticilerinin sergilediği demokratik duruş bizlere ülke geleceği için umut ve güven vermiştir.

Tüm bu güzel, olumlu ve demokratik gelişmelere karşın; erken genel seçimlere neden olan Cumhurbaşkanlığı seçimleri sırasında yaşanan gerginlik ve krizlerden hiç ders çıkarılmadığı görülmektedir.

Sayın Gül’ün elde edilen seçim başarısında kendisinin ilk adaylığı sırasında yaşadığı mağduriyetin büyük etkisi olduğu iddiası, ilk Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi seçim sonuçlarını en iyi saptayan KONDA’nın yaptığı tahmin ve tespitler karşısında dayanaksız kalmaktadır. Seçim başarısı AKP örgütünün topyekün çalışmasının ürünüdür.

## başkandan

Başka bir anlatımla milletvekili genel seçimleri Sayın Gül'ün yeniden aday olmasını ya da önceki adaylığında ısrar etmesini gerektirecek bir mesaj vermemiştir.

Bu bağlamda biz, Sayın Gül'ün insan olarak kimliğine ve kişiliğine son derece saygı ve sempati duymaktayız; ama konu ülkemizin en yüce makamı ve simgesi olan Cumhurbaşkanlığı adaylığı olunca, onun bugüne kadar izlediği politikalar ve referanslarını asla onamamaktayız.

Bunları bir kez daha hatırlayacak olursak;

- Aydınlanma çağının ürünü ve demokratik Türkiye Cumhuriyeti'nin temelini teşkil eden laiklik ilkesine karşı sayın Gül ve mensubu olduğu siyasi anlayışın sürekli ve sistemli muhalefeti dost düşman tüm kesimlerce açıkça bilinmektedir. Bu konuda en güzel örnek TBMM eski Başkanı Bülent Arınç'ın "*dindar bir cumhurbaşkanı*" isteği olmuştur.

- Yine Sayın Gül ve mensubu olduğu siyasi anlayışın, Danıştay, Yargıtay, Anayasa Mahkemesi gibi iç hukukun ve yargı mercilerinin kararları yanında, kimi Avrupa ülkeleri mahkemeleri ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin dini simge olarak kabul ettiği "*türban*" adı verilen başörtüsünü siyasi simge haline getirmek için kişisel ve örgütsel olarak verdikleri bitmez tükenmez uğraşlar devam etmektedir.

Tüm bu gerçekler orta yerde dururken, eşinin türbanı nedeniyle davalı olduğu devletin başına geçmeyi istemek ne denli uygun olmuştur?

Çünkü bildiğiniz gibi, cumhurbaşkanı devletin başıdır ve devleti temsil eder. Siz benimsemediğiniz ve davalı olduğunuz, mevcut pozitif hukuk kuralları, anayasa ve yasalarla ve buna dayalı mahkeme kararlarıyla şekillenmiş ve kurumsallaşmış Türkiye Cumhuriyeti'nin başına geçmek istiyorsunuz. Bu durum ne kadar şık ve etik bir davranıştır. Geline nokta budur. Bunu siz değerli meslektaşlarımızın takdirlerine bırakıyorum.

Ayrıca şunu da hemen ifade etmek durumundayız. Ülkemizde "*demokrasi insan hakları, hukukun üstünlüğü, hukuk devleti*" kurum ve kavramlarının yılmaz savunucusu olan TBB ve barolar olarak bu kavram ve kurumların yaşama geçmesi ve özellikle en önemli insan haklarından olan "*din ve vicdan*" özgürlüğü konularında son derece duyarlıyız. Herkesin kendi dinini özgürce yaşamasını temel tercih olarak almakta

ve bununla ilgili tüm engellerin kaldırılmasını istemekteyiz. Kuşkusuz bütün bunlar yapılırken devletimizin temel değerleriyle oynanmaması ve kutsal din kuralları ile devletin hukuki varlığını oluşturan laik hukuk kurallarının çatıştırılmaması gerekmektedir. Bu günkü siyasal iktidardan ayrıldığımız temel nokta burasıdır. Siz bir yandan evrensel hukuk kurallarını ve onun doğal sonucu olan demokratik hak ve özgürlükleri tüm ayrıntılarına kadar kullanırken, diğer yandan büyük bir kesim tarafından kutsal ve dokunulmaz olarak kabul edilen ve asla kişisel ve politik yarar için kullanılmayacak olan dince yüce duygu ve düşünceleri kendi kişisel ve politik ikbaliniz için kullanacaksınız. Bu tür davranışlar bizim din anlayışımızla asla bağdaşmamaktadır. Konu son derece basit ve nettir. Temel formül, pozitif laik hukuk kurallarıyla, dince kutsal dini kurallar asla birbirine karıştırılmayacaktır. Tarih bu kuralları birbiriyle karıştıran ulusların, kavimlerin, devletlerin acı öyküleriyle doludur. İnsanları ve topyekün halkları dini referansları öne çıkararak, kişisel ve politik amaçlarına ulaşmak en büyük din sömürüsüdür. Yüce bilge Mevlana Hazretlerinin söylediği gibi *“Ya göründüğün gibi ol ya da olduğun gibi görün”* öz deyişinde anlamını bulan ilkesel yaklaşım bu günlerde ülkemizde aranan bir nitelik olmuştur.

Tüm olumsuzluklara ve engellere karşın gelecek günlerin huzur, mutluluk ve barış getirmesi yanında, yeni adli yılınızın sağlıklı ve başarılı geçmesini dilerim.